

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Педагогічної ради Коледжу
від «01» вересня 2021 (протокол № 6)

Введено в дію наказом директора від
«01» вересня 2021 № 18

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ
У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
НАСОА**

БІЛА ЦЕРКВА – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про моніторинг якості освіти Фахового коледжу економіки та управління (далі – Положення) розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення Фахового коледжу економіки та управління (далі – Коледж), Положення Про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі економіки та управління.

1.2. У Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

Моніторинг – це постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеними показниками.

Якість вищої та/або фахової передвищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої та/або фахової передвищої освіти.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

Стандарт вищої та/або фахової передвищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності навчальних закладів, установ за кожним рівнем освіти в межах кожної спеціальності.

Інші терміни в даному Положенні вживаються в значеннях, наведених у Законах України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту».

1.3. Мета проведення моніторингу – об'єктивне інформаційне відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів вищої та/або фахової передвищої освіти в Коледжі.

1.4. Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролю відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів навчальної діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового

забезпечення освітнього процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.

1.5. Моніторинг якості освіти в коледжі здійснюється відповідно до спеціальностей/спеціалізацій, що визначені діючою ліцензією, використовує різні види вимірювань: статистичні, педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні та ін.

1.6. Об'єктами моніторингу є

- освітнє середовище (контингент студентів, його диференціація; кадрове забезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення; аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної та науково-педагогічної діяльності викладачів.

1.7. Моніторинг здійснюється моніторинговою групою при навчально-методичному кабінеті відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення.

1.8. Контроль за дотриманням вимог до організації та проведення директорського контролю та результатів екзаменаційних сесій покладається на навчальний відділ.

1.9. Контроль за дотриманням вимог до організації та проведення моніторингу покладається на адміністрацію Коледжу.

2. ВИДИ МОНІТОРИНГУ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ

2.1. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності здійснюється на основі таких якісних характеристик:

- базова освіта, кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, педагогічне звання;
- стаж педагогічної роботи;
- результативність педагогічної діяльності;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації.

2.2. Відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні/предмету визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту, або про науковий ступінь, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років.

2.3. **Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності** є однією із базових складових визначення якості освітнього

процесу, якості підготовки здобувачів вищої та/або фахової передвищої освіти і передбачає виявлення наявності затверджених у встановленому порядку:

- освітньо-професійної (освітньої) програми;
- опису освітньо-професійної (освітньої) програми;
- навчального плану та пояснювальної записки до нього;
- робочого навчального плану;
- робочих навчальних програм з кожної навчальної дисципліни/предмету навчального плану, що включає опис навчальної дисципліни/предмету, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни/предмету, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні інтернет-ресурси;
- навчально-методичних комплексів (НМК) з кожної навчальної дисципліни/предмету навчального плану (60% дисциплін/предмету навчального плану повинні бути забезпечені НМК в електронному доступі). НМК включає: конспект або розширений план лекцій, плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, матеріали комплексної контрольної роботи;
- програм практичної підготовки, робочих програм практик;
- методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів освіти.

2.4. Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється з метою виявлення реального рівня навчальних досягнень здобувачів освіти і передбачає такі процедури, як: діагностика рівня знань здобувачів освіти, встановлення питомих показників навчальних досягнень, рівня сформованості комплексних компетентностей майбутніх фахівців, а також вимірювання залишкових знань здобувачів освіти.

Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти передбачає здійснення щорічного контролю за якістю знань, умінь та навичок здобувачів освіти з навчальних дисциплін/предметів, проводиться на рівні викладач — завідувач відділення — голова циклової комісії (завідувач кафедри) — адміністрація і включає кілька видів:

- вхідний контроль;
- поточний контроль;
- підсумковий контроль;
- директорський контроль;
- атестація здобувачів вищої та/або фахової передвищої освіти.

Форма контролю визначається в навчальному плані спеціальності.

2.4.1. Вхідний контроль проводиться перед вивченням нової дисципліни/предмету з метою виявлення знань, умінь і навичок здобувача освіти, які він отримав при вивченні попередніх дисциплін/предметів та які необхідні для вивчення даної дисципліни/предмету. Цей контроль забезпечує міждисциплінарний підхід у викладанні дисциплін/предметів. Вхідний контроль організовує циклова комісія (кафедра), виконує викладач, якому доручено викладати курс дисципліни/предмету. Підсумки контролю обговорюються на спільному засіданні даної циклової комісії (кафедри) і циклових комісій (кафедр), які викладали попередні дисципліни/предмети, для розробки загальних заходів покращення якості знань здобувачів освіти.

2.4.2 Поточний контроль здійснюється викладачами у вигляді:

- перевірки рівня знань здобувачів освіти (якість/успішність навчання) за результатами вивчення кожної навчальної дисципліни/предмету (семінарський контроль);

- перевірки виконання викладачами планів навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, про що повинні бути зроблені записи в індивідуальних планах викладачів, у річних звітах викладачів на засіданнях циклової комісії (кафедри), у протоколах засідань циклової комісії (кафедри);

- перевірки підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм відповідно до вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни/предмету циклової комісії (кафедри).

2.4.3 Директорський контроль якості підготовки здобувачів освіти з навчальної дисципліни/предмету є контролем стійкості залишкових знань, умінь та навичок і може проводитися за темами дисципліни/предмету, що були вивчені в поточному або попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни/предмету, як для перевірки готовності здобувачів освіти до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань здобувачів освіти, проводиться за планом внутрішнього контролю в останньому семестрі певного рівня навчання.

Директорський контроль проводиться за розробленими педагогічними та науково-педагогічними працівниками циклової комісії (кафедри), які викладають відповідні дисципліни/предмети, комплексними контрольними роботами (ККР) та затверджується на засіданні циклової комісії (кафедри). Проведення директорського контролю може здійснюватися як у формі письмових робіт з дисципліни/предмету, так і електронного тестування з дисциплін/предметів.

Для проведення директорського контролю складається графік проведення ККР, який затверджується директором.

2.4.4 Підсумковий контроль включає семестровий контроль, державну підсумкову атестацію та державну атестацію здобувача освіти.

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку чи екзамену з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах з кожної дисципліни/предмету навчального плану. Підсумки такого контролю обговорюють на засіданнях циклових комісій (кафедр) та педагогічної ради.

Державна підсумкова атестація за курс повної загальної освіти для всіх випускників Коледжу проводиться з української мови і літератури, математики та історії України.

Державна атестація здобувача освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої та/або фахової передвищої освіти. Державна атестація здобувача освіти здійснюється Державною екзаменаційною (кваліфікаційною) комісією після завершення навчання за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) та першого рівня вищої освіти – бакалавр.

2.4.5 Контроль адміністрації здійснюється директором та його заступниками у вигляді:

- перевірки організації освітнього процесу циклової комісії (кафедри);
- формування навчального навантаження циклової комісії (кафедри), якості розподілу навантаження між викладачами;
- регулярного контролю дотримання розкладу занять викладачами і здобувачами освіти;
- відвідування занять викладачів директором, заступниками директора, завідуючими відділень, головами циклових комісій, завідувачами кафедр;
- контролю дотримання вимог до оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;
- регулярних звітів голів циклових комісій (кафедр) не менше одного разу за навчальний рік;
- перевірки готовності навчально-методичної документації та номенклатури справ структурних підрозділів, циклових комісій, кафедр.

2.5. На основі моніторингу і аналізу результатів навчання та поточної і семестрової успішності здобувачів освіти, директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін/предметів встановлюється результативність навчальної роботи.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ, УПРАВЛІННЯ ТА МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ

3.1. Складовою моніторингу якості освітньої діяльності є визначення рейтингів циклової комісії (кафедри) за підсумками навчального року. Метою є встановлення циклових комісій (кафедр), що роблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців і розвиток науково-методичного забезпечення викладання. Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники педагогічних та науково-педагогічних працівників, науково-методичну діяльність, підготовку кадрів. Визначення рейтингів циклової комісії (кафедри) проводиться у червні кожного навчального року.

3.2. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

3.3. З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямів досліджень.

3.4. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали, службові записки тощо у формах, що відповідають цілям і задачам конкретних досліджень. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції директора Фахового коледжу економіки та управління або його заступників, та заслуховуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

3.5. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності, моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності проводяться під час підготовки до проведення акредитації освітньо-професійних (освітніх) програм та/або при підготовці до ліцензування спеціальностей. Керівництво організацією моніторингу покладається на заступника директора з навчальної роботи, методичне забезпечення та контроль за проведенням моніторингу покладається на методичний кабінет із залученням фахівців відділу кадрів та відділу з навчальної роботи.

3.6. Для організації проведення моніторингу наказом директора Коледжу створюється робоча група, яку очолює директор.

3.7. Моніторинг проводиться у відповідності з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності та Державними вимогами до акредитації, іншими нормативними вимогами до підготовки фахівців у закладі освіти.

3.8. Для додаткового виявлення реального стану справ та об'єктивності спостереження рейтингу може пропонуватися також і проведення моніторингу оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої та/або фахової передвищої

освіти з питань якості надання освітніх послуг та вдосконалення освітнього процесу на певному ступені або рівні освіти, педагогічної майстерності викладачів, сприйняття здобувачами освіти новітніх навчальних технологій, нововведень у навчально-методичному забезпеченні за певною спеціальністю з метою якісної підготовки здобувачів освіти до професійної діяльності, а також інших заходів, спланованих робочою групою.

3.9. Положення поширюється на всі структурні підрозділи Коледжу.

3.10. Результати проведеного моніторингу заслуховуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ

4.1. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради Коледжу.

4.2. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичною радою Коледжу.

4.3. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію Коледжу.

4.4. Уповноважена особа, що проводить дослідження, має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу, координує та узгоджує з адміністрацією та головою методичної ради.

4.5. Уповноважені особи несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні.

4.6. Результати моніторингових досліджень узагальнюються та обговорюються на Адміністративній та Педагогічній радах Коледжу.

4.7. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові – протягом навчання здобувачів освіти, з якими проводився моніторинг.

4.8. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в поза навчальний час.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ

5.1. Відповідальність за організацію та проведення моніторингового дослідження покладається на методичну раду Коледжу та уповноважену особу.

5.2. Контроль та періодичність проведення моніторингу здійснює адміністрація Коледжу.

5.3. Особи, які організують та здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних, достовірність і об'єктивність наданої інформації.

5.4. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

Т.в.о. директора

П.С. Корнієнко